

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 29

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

**ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών**
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Θραψανιώτη
2. Βουλευτή κ. Σωκράτη Βαρδάκη
3. Βουλευτή κ. Χάρη Μαμουλάκη
4. Βουλευτή κ. Ανδρέα Ξανθό
5. Βουλευτή κ. Παύλο Πολάκη
6. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 739/28.2.2020 Αναφορά με θέμα:
«Αιολικό πάρκο στην Επισκοπή Ιεράπετρας»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 739/28.2.2020 Αναφοράς των Βουλευτών, κ.κ. Εμμανουήλ Θραψανιώτη, Σωκράτη Βαρδάκη, Χάρη Μαμουλάκη, Ανδρέα Ξανθού και Παύλου Πολάκη, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠΠΟΑ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η εν λόγω θέση εγκατάστασης αιολικού σταθμού βρίσκεται στην περιοχή του Ισθμού της Ιεράπετρας, σε απόσταση 2 χλμ περίπου από το Κάτω Χωριό και 3,5 χλμ από τη Βασιλική, στη θέση "Σμαϊλόγγοσι", Δ.Δ. Κάτω Χωριού, Δήμου Ιεράπετρας. Βρίσκεται στα όρια του αρχαιολογικού χώρου Ισθμού Ιεράπετρας, ο οποίος προστατεύεται σύμφωνα με την υπ' αριθ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/9472/478π.ε./27.3.2000 Υπουργική Απόφαση κήρυξης αρχαιολογικού χώρου (ΦΕΚ Β' 517). Ο εν λόγω αρχαιολογικός χώρος περιλαμβάνει τις ακόλουθες αρχαιολογικές θέσεις και το περιβάλλον τους: α) Πρωτομινωικός οικισμός στο Κεφάλι Βασιλικής, β) Οικισμός και Ιερό Σκοτεινών Αιώνων στην Κεφάλα Βασιλικής, γ) Υστερομινωικός θολωτός τάφος στο Καμαράκι Βασιλικής, δ) Οικισμός Σκοτεινών Αιώνων στον Χαλασμένο και τα Καταλύματα Μοναστηρακίου, ε) Μινωικό φυλάκειο στη Λασιίδα Επισκοπής, στ) Παλαιοχριστιανική εγκατάσταση στην Κάτω Μερτιά Επισκοπής, ζ) Μινωικός οικισμός στα Μασχάλια Επισκοπής, η) Νεολιθική εγκατάσταση Μπολιού το Κεφάλι Επισκοπής, θ) Μινωική εγκατάσταση στον Κουδουμά Επισκοπής, ι) Φρούριο στην Καζάρμα Επισκοπής, ενώ υπάρχουν επιφανειακές ενδείξεις και για άλλα μνημεία.

Το 2000 εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 2558/29-11-2000 Απόφαση της πρώην ΚΔ' ΕΠΚΑ (νυν ΕΦΑ Λασιθίου), κατόπιν ομόφωνης γνωμοδότησης του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Κρήτης, η εγκατάσταση αιολικού πάρκου στη θέση 'Σμαϊλόγγοσι', Δήμου Ιεράπετρας, οριακά εκτός του κηρυγμένου και οριοθετημένου αρχαιολογικού χώρου του Ισθμού, υπό τους όρους

της παρακολούθησης των σκαπτικών εργασιών και της μη διάνοιξης ή μεταβολής υπαρχόντων οδών πρόσβασης.

Το 2017, η εταιρεία “Κ.Ι. Σαραντόπουλος Α.Ε. - Α. Αναλιωτάκης ΑΒΕΕ”, μέσω της μελετητικής εταιρείας “ΕΝΤΕC – Green Economy Consultants” αιτήθηκε την έγκριση τροποποίησης του έργου, ως προς τον αριθμό, τον τύπο και τις θέσεις των Α/Γ, ενώ το προτεινόμενο αιολικό πάρκο χωρεθούνταν πλέον επί της νότιας οριογραμμής του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου. Ακολούθως, και μετά τη διενέργεια αυτοψίας, το θέμα εξετάστηκε από το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Κρήτης, σύμφωνα με την κατά πλειοψηφία γνωμοδότηση του οποίου εκδόθηκε η μ υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/516117/342871/5190/7-12-2017 εγκριτική Απόφαση.

Το 2018, η εταιρεία “Κ.Ι. Σαραντόπουλος Α.Ε. - Α. Αναλιωτάκης ΑΒΕΕ”, μέσω της μελετητικής εταιρείας “ΕΝΤΕC – Green Economy Consultants”, αιτήθηκε εκ νέου την έγκριση τροποποίησης του έργου ως προς τον αριθμό των Α/Γ και της ισχύος του σταθμού. Η ΕΦΑ Λασιθίου, λόγω της αλλαγής των στοιχείων του έργου, εισήγαγε εκ νέου την υπόθεση στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων, σύμφωνα με την ομόφωνη γνωμοδότηση του οποίου εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/462079/329995/5050/25.9.2018 εγκριτική υπό όρους Απόφαση.

Ακολούθως, ομάδα πολιτών προέβη σε καταγγελίες, ενώ κατατέθηκε και μηνυτήρια αναφορά, από την πλευρά τους, στις 15-1-2019. Επιπλέον, με την 19/2019 Απόφαση του Δ.Σ. του Δήμου Ιεράπετρας (ΑΔΑ: 6ΤΘΕΩΡ8-ΥΔΦ), αποφασίστηκε ομόφωνα η αντίθεση στη συγκεκριμένη επένδυση. Τον Φεβρουάριο του 2019, ομάδα πολιτών κατέθεσαν ιεραρχική προσφυγή κατά της ανωτέρω Απόφασης του 2018 (υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/462079/329995/5050/ 25.9.2018 Απόφαση). Η εν λόγω ιεραρχική προσφυγή επικαλέστηκε, συνοπτικά, τους ακόλουθους όρους:

α) Οι εκσκαπτικές εργασίες διενεργήθηκαν χωρίς την παρουσία επιβλέποντος υπαλλήλου, όπως προέβλεπε η προσβαλλόμενη Απόφαση.

β) Διανοίχθηκαν νέοι δρόμοι για την πρόσβαση των μηχανημάτων.

γ) Η μελέτη εσωτερικής οδοποιίας που προσκόμισε η εταιρεία στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση για την ανανέωση της άδειας εγκατάστασης έχει ημερομηνία μεταγενέστερη της εγκριτικής απόφασης της ΕΦΑ Λασιθίου.

δ) Από την κατασκευή του έργου προσβάλλονται οι αρχαιολογικές θέσεις της περιοχής.

Σε σχέση με την ως άνω ιεραρχική προσφυγή, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λασιθίου απέστειλε τις απόψεις της, με το υπ' αριθ. 114660/79335/1273/22.3.2019 έγγραφό της, σύμφωνα με το οποίο:

α) Δεν υπάρχει καμία οπτική επαφή, οπότε δεν προξενείται καμία άμεση ή έμμεση βλάβη, με σημαντικές αρχαιολογικές θέσεις της περιοχής, όπως ο πρωτομινωικός οικισμός στο Κεφάλι Βασιλικής, ο οικισμός και το Ιερό Σκοτεινών χρόνων στην Κεφάλια Βασιλικής, ο οικισμός Σκοτεινών Αιώνων στον Χαλασμένο – Καταλύματα Μοναστηρακίου, η Πρωτομινωική εγκατάσταση στο “Αφροδίτης Κεφάλι”.

β) Δεν προξενείται άμεση ή έμμεση βλάβη, λόγω οπτικής επαφής με εντοπισμένες αρχαιολογικές θέσεις που αναφέρονται στην εν λόγω προσφυγή,.

γ) Δεν παραβιάστηκε κανένας όρος της απόφασης, καθώς όλες οι εκσκαφές πραγματοποιήθηκαν υπό την επίβλεψη εντεταλμένου υπαλλήλου της ΕΦΑ και δεν διανοίχθηκε καμία νέα οδός, αλλά αντιθέτως υλοποιήθηκαν εργασίες διαμόρφωσης του εδάφους για την πρόσβαση στον χώρο βαρύτερων μηχανημάτων.

Σύμφωνα με τον ν. 2690/1999 (ΦΕΚ Α' 45) “Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις” και τις διατάξεις του ν. 3028/2002 (ΦΕΚ Α' 153), η Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων προώθησε τη σχετική διαδικασία εξέτασης της ως άνω ιεραρχικής προσφυγής και εκδόθηκε η με αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/352026/251444/7409/2880/1.7.2019 πράξη παραπομπής του θέματος στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο για την κατά νόμο γνωμοδότηση.

Ωστόσο, η ενδιαφερόμενη εταιρεία κατέθεσε το από 5-9-2019 υπόμνημα και την από 6-9-2019 επιστολή, με τα οποία προσκόμισε συμπληρωματικά νέα στοιχεία, αφενός επί της αδειοδότησης του έργου και της σχετικής διαδικασίας που ακολουθήθηκε, αφετέρου επί της διαδικασίας και των όρων υλοποίησης αυτού. Εξ αφορμής του ως άνω υπομνήματος, και κατόπιν επανεξέτασης των στοιχείων του φακέλου, όπως αυτός είχε συμπληρωθεί, προτάθηκε από την Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων η ανάκληση της παραπομπής του θέματος στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο για τους ακόλουθους λόγους:

α) Το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Κρήτης, σε συνέχεια της γνωμοδότησης του οποίου εκδόθηκε η προσβαλλόμενη Απόφαση, έλαβε υπόψη του το σύνολο των αρχαιολογικών και λοιπών στοιχείων που αφορούν στην υπόθεση και δεν έχουν προκύψει νέα δεδομένα που να τεκμηριώνουν την ανάγκη επανεξέτασης της συγκεκριμένης υπόθεσης.

β) Έχουν τηρηθεί απαρέγκλιτα οι όροι της προσβαλλόμενης Απόφασης, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

γ) Από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει οιαδήποτε βλάβη σε αρχαιότητες ή αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής.

δ) Σε σχέση με την αδειοδότηση του έργου από πλευράς αρμοδιοτήτων του ΥΠΠΟΑ τηρήθηκε εφαρμόστηκε στο ακέραιο η νόμιμη διαδικασία.

ε) Σε σχέση με την υλοποίηση του έργου τηρήθηκαν απαρέγκλιτα οι όροι που έθετε η προσβαλλόμενη απόφαση, ήτοι του όρου περί επίβλεψης των εργασιών, όπως σαφώς προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, καθώς και του όρου περί απαγόρευσης διάνοιξης νέων οδών, δεδομένου ότι, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη Απόφαση, εγκρίθηκε και η χωροθέτηση των τεσσάρων Α/Γ και ως εκ τούτου, αυτοδικαίως, και η πρόσβαση στα συγκεκριμένα σημεία για τη διενέργεια των απαιτούμενων εργασιών. Τέλος, επισημαίνεται ότι οι εν λόγω προσβάσεις εξασφαλίστηκαν μέσω διαμορφώσεων του εδάφους με επιχώσεις και χωρίς καμία εκσκαφική εργασία ή διάνοιξη οδού, ενώ αφορούν σε χώρο του ακινήτου εκτός των ορίων του αρχαιολογικού χώρου του Ισθμού Ιεράπετρας.

Ακολούθως, εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/478541/343801/9814/3830/24.10.2019 πράξη ανάκλησης της πράξης παραπομπής του θέματος στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, με βάση τα πραγματικά στοιχεία του φακέλου, και συγκεκριμένα "διότι δεν έχουν προκύψει νέα στοιχεία, τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη κατά την εξέταση της υπόθεσης από το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Κρήτης στην υπ' αριθμ. 3/17-11-2017 συνεδρία του, σε συνέχεια της οποίας εκδόθηκε η [προσβαλλόμενη] Απόφαση. Κατόπιν τούτων, όπως έχει κριθεί από το ΣτΕ (3562/2013), η Διοίκηση δεν υποχρεούται να επανεξετάσει υπόθεση, η οποία έχει ήδη κριθεί επί της ουσίας, χωρίς να υπάρχουν νεώτερα δεδομένα".

Από τα ανωτέρω είναι πρόδηλο, ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ ακολούθησαν την κατά νόμον οριζόμενη διαδικασία κατά τον χειρισμό της υπόθεσης, λαμβάνοντας υπόψη τις δεσμεύσεις που προκύπτουν από την αρχαιολογική νομοθεσία και τις σχετικές με την υπόθεση γνωμοδοτήσεις του αρμόδιου Συμβουλίου.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΙΠΚΑ
4. ΕΦΑ Λασιθίου

Ακριβές Αντίγραφο

Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικού Έργου και Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗ ΔΗΜΗΤΗΡ-ΕΛΕΝΗ